

Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Çalgı Eğitiminde Değerlendirme Yaklaşımları*

Şebnem ORHAN
Sinem ARICI KETHÜDA

Gönderim Tarihi: 03.03.2025

Yayın Tarihi: 31.12.2025

Makale Türü: Araştırma Makalesi

Öz

Bu çalışmada, adı geçen “değerlendirme yaklaşımları” genellikle vize ve dönem sonunda yapılan final sınavlarında alınan notları ifade eder. Öğrencinin çalgıdaki başarısı ders dönemlerinin sonunda yapılan sınav ile (final) performansları ölçülür. Sınavlarda, öğrencinin dönem içinde çalıştığı eser ve etütleri doğru,temiz ve estetik bir şekilde icra edilmesi beklenir. Ancak ders bireysel farklılıklarla şekillendiğinden her öğrenci farklı düzeyde eserler ile sınava girer. Bu çalışmada bireysel çalgı derslerinde değerlendirme aşamasında verilen sınıf düzeyini ifade eden notlandırmanın öğrencinin gerçek durumunu ifade etmediği varsayımından yola çıkılmıştır. Farklı eğitim fakültelerindeki öğretim elemanlarının bu konudaki görüşlerini almak amacıyla açık uçlu sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Deneyimli öğretim elemanlarının verdiği cevaplar ile elde edilen veriler nitel veri analizi yoluyla tema ve kodlar ile sergilenmiştir. Öğretim elemanlarının daha çok “adalet ve motivasyon” temalarında görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Lisans eğitiminin en sonunda spesifik olarak daha net görülen mezuniyet aşamasında bireysel farklılıklar sebebiyle farklı programlar çalan öğrenciler bulunmaktadır. Bu sebeple sınıflara göre program yapmak yerine seviyelere uyumlanabilen basamak sistemi ile sınıf düzeyi ile değerlendirme değil seviye ile değerlendirme yapılması kolaylaşacak, not karşılıkları seviye ile belirlenerek daha objektif değerlendirilmeler yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çalgı eğitimi, Çalgı eğitiminde değerlendirme, Müzik eğitimi , Viyolonsel eğitimi

Evaluation Approaches in Instrument Education in Music Education Departments

Abstract

In this study, the “assessment approaches” mentioned generally refer to the grades obtained in midterm and final exams at the end of the semester. The student's success on the instrument is measured by an exam (final) at the end of the semester. In the exams, the student is expected to perform the pieces and etudes studied during the semester correctly, cleanly and aesthetically. However, since the course is shaped by individual differences, each student takes the exam with works at different levels. This study is based on the assumption that the grading that expresses the class level given at the evaluation stage in individual instrument lessons does not express the real situation of the student. A semi-structured interview form consisting of open-ended questions was applied in order to obtain the opinions of lecturers from different faculties of education on this issue. The data obtained from the answers given by the experienced lecturers were displayed with themes and codes through qualitative data analysis. It was concluded that the lecturers mostly expressed their opinions on the themes of “justice and motivation”. At the graduation stage, which is seen more specifically at the end of undergraduate education, there are students who study different programs due to individual differences. For this reason, instead of making programs according to classes, it is recommended to make more objective evaluations by determining the grade equivalents by level with the step system that can be adapted to the levels, which will make it easier to evaluate by level rather than by class level.

Key Words: Instrument education, Evaluation in instrument education, Music education, Cello education

GİRİŞ

Müzik Eğitimi

Sanat ve müzik eğitimi; M.Kemal Atatürk'ün Cumhuriyetin kurulmasından hemen sonra 1924 de Musiki Muallim Mektebini kurmuş olması ile temel bir ihtiyaç olmasının vurgulanması bakımından çok önemlidir. Sadece bireyleri değil toplumu da geliştiren önemi gittikçe artan bir eğitimidir. Müzik eğitimin sadece sanatsal bir kazanım boyutu olmadığı ilerleyen yıllar içerisinde fark edilip diğer disiplinlerle ilişkisi vurgulanmaya başlanmıştır.

Müzik eğitimi temelde bir müziksel davranış kazandırma veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma sürecidir. Bu süreçte daha çok, eğitim gören bireyin kendi müziksel yaşantısı temel alınır. Müzik eğitimi yoluyla, birey ile çevresi, özellikle müziksel çevresi arasındaki iletişimin daha sağlıklı, daha düzenli, daha etkili ve daha verimli olması beklenir (Uçan, 2005:14). Müzik eğitimi verilmiş amacına göre genel müzik eğitimi, mesleki (profesyonel) müzik eğitimi, özengen (amatör) müzik eğitimi olarak 3'e ayrılır.

Mesleki Müzik Eğitimi

Müziği meslek olarak edindiren bir eğitim dalıdır. Müziğin farklı alanlarını kapsayan bu eğitimde Türk ve Batı müziği, çalgı eğitimi, ses eğitimi, bestecilik eğitimi, müzikoloji eğitimi, Müzik teknolojisi, bando eğitimi ana kapsam olmakla birlikte her bir başlık ayrı dal ve kollara ayrılmaktadır.

Mesleki müzik eğitimi, müziğin eğitim alanı olma işlevidir. Müziğin eğitim alanı olma işlevi ise sadece müziğin konu olarak esas alındığı bir öğretimdir. Bu öğretimi, ülkemizde güzel sanatlar liseleri, konservatuvarlar ve üniversitelerin müzik eğitimi veren birimleri güzel sanatlar fakülteleri ile müzik öğretmeni yetiştiren bölümleri tarafından verilmektedir. Güzel sanatlar liseleri, müzik öğretmenliği ve üniversitelerin güzel sanatlar bölümleri toplam dört yıllık bir müzik eğitim süreci sağlamaktadır. Konservatuvarlar ise programlarına göre farklılık gösteren sürelerde profesyonel (mesleki) müzik eğitimi vermektedirler (Özkan,Orhan 2017).

Mesleki müzik eğitiminin amacı; müzik alanının bütününü, bir kolunu/dalını, o bütün, kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme eğilimi gösteren, seçme olasılığı bulunan ya da öyle görünen, müziğe belli düzeyde yetenekli 5 kişilere yönelik olup, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmaktır (Uçan,2005).

Mesleki müzik eğitimi boyutunun alt boyutları olarak çalgı eğitimi, ses eğitimi, müzik kuramları eğitimi, müzikoloji, müzik teknolojileri, orkestra-bando eğitimi gibi pek çok alt türleri mevcuttur.

Çalgı Eğitimi

Çalgı eğitimi bireysel olarak verilen uzun bir süreçtir. Bu süreçte çalgının fiziksel özellikleri, çalgıya özgü teknik kavramlar ve çalgı çalmanın incelikleri aktarılır.

Çalgı eğitimi zorlu ve uzun bir süreci kapsamaktadır. Bu süreç; çalgı çalmanın gerçekleşmesi için bazı becerilerin sistematik olarak kazanılmasını gerektirmektedir (Özmenteş, 2008:157).

Çalgı eğitimi, müzik eğitiminin kapsamında davranışsal ve içeriksel açıdan önemli bir boyuttur. Çalgı eğitiminde çalgının tanınması, çalabilmeye ilişkin temel davranışların kavranması ve davranışların düzenli ve etkin olması beklenir (Saraç,1992:2)

Viyolonsel Eğitimi

Viyolonsel eğitimi, viyolonselın tüm inceliklerini kavramak, çalgı üzerinde yetkinlik geliştirmek üzere donanıma sahip olmak için edinilen sistemli davranışların tümünü kapsar. Ülkemizde bu alanda eğitim veren kurumlar; güzel sanatlar liseleri, güzel sanatlar fakültelerinin çalgı bölümleri, müzik öğretmenliği bölümleri ve konservatuvarların yaylı sazlar bölümleridir (Özkan, Orhan 2017).

Çalgı Eğitiminde Değerlendirme

Çalgı dersleri güzel sanatlar lisesi, güzel sanatlar fakültesi, eğitim fakültesi ve konservatuvar gibi kurumların çatısı altındaki müzik ile ilgili bölümlerin en önemli derslerinden biridir. Bu ders bir çalgının icra edilmesi için gerekli olan bilgi ve becerilerin kazandırılmasına yönelik etkinlikleri içermektedir. Tüm derslerde olduğu gibi bu dersler de hedeflenen amaçların gerçekleşip gerçekleşmediğini anlayabilmek için değerlendirmeye tabi tutulmaktadır. Çalgı eğitiminin değerlendirilmesinde daha çok öğrencilerin psikomotor becerileri ölçülmektedir. Ancak öğretim programında hedeflenen becerilerin yalnızca psikomotor kazanımlardan meydana geldiği düşünülmemelidir. Tüm becerilerin bilişsel dayanakları bulunmakla birlikte, pek çok beceri duyuşsal davranışların ortaya çıkmasına zemin hazırlamaktadır (Turgut ve Baykul, 2019: 330).

Müziksel performansın değerlendirilmesinde, doğruluk, yerindelik, hız-süre önceden belirlenen ölçüt ve standartlara uygunluk, bütünlük, güzellik ve etkileyicilik ölçütleri temel olarak alınabilir. Bu ölçütleri yaylı çalgı eğitimi olarak ele aldığımızda, çalgıya uygun oturuş-duruş-tutuş, eşgüdüm ve çalgı çalmadaki teknikler olarak sınıflandırabiliriz. Mesleki eğitim kurumlarında müziksel performansı ölçme, bireyin müziksel performans kapsamına giren davranışlara sahip olup olmadığı, sahipse sahip oluş derecesini gözleyip gözlem sonuçlarını sembollerle belirtme işlemidir. Öğretim ve öğrenciler üzerinde kararlar verilmesine olanak sağlayan değerlendirmeyle, belli bir alanda o alanla ilgili hedef ve davranışların kazandırılma dereceleri ortaya çıkmaktadır. Programlar ile ilgili verilecek kararlar değerlendirme sonuçlarına dayanmaktadır. (Saraç, Şeker 2008)

Sınırlılıklar

Araştırma Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim dallarında yürütülen Bireysel çalgı (viyolonsel) eğitimi ve bu dersi veren öğretim elemanlarının değerlendirmeye ilişkin görüşleri ile sınırlıdır.

Problem Durumu

Mesleki müzik eğitimi veren kurumlardan olan Müzik Eğitimi Anabilim Dallarını yetenek sınavlarına çeşitli liselerden mezun öğrenciler başvurabilmekte ve yetenek sınavlarında başarılı bulunan öğrenciler müzik eğitimi anabilim dallarına kayıt olabilmektedir. Bu sürecin sonunda müzik eğitimi anabilim dalına kayıt yaptıran öğrencilerin çalgı seçimleri yapılır. Lisans eğitimi öncesinde çalgı eğitimi almış öğrencilerin yanı sıra çeşitli sebeplerle çalgı eğitimi almamış öğrenciler de mevcuttur. Üniversitelerde bireysel çalgı dersi veren öğretim üyeleri; öğrencilerin çalgı çalma seviyelerine yönelik uygulama yapmakta olduklarını belirtmiş olsalar da mevcut olan çalgı öğretim programları genel itibarıyla sınıf düzeyinde ele alınmıştır. Dolayısıyla müzik eğitimi anabilim dallarındaki bireysel çalgı eğitiminin program çerçevesinde işleyişi öğrencilerin bireysel farklılıkları sebebiyle mümkün olamamaktadır. Bu düzey farklılıkları Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında “Bireysel Çalgı” derslerinin değerlendirilmesine de yansımaktadır. Çalgı eğitimi bireysel olarak yapılsa da mevcut olan öğretim programına uyma zorunluluğu, sınıf üzerinden notlandırmayı gerektirir. Bu durumda bireysel çalgı dersi için değerlendirmenin, mevcut program çerçevesinde sınıf düzeyine göre mi,

öğrencinin bireysel performansına göre mi yapılması araştırmanın problem durumunu oluşturmaktadır.

Problem Cümlesi

Araştırmanın ana problem cümlesi; “Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında çalgı eğitiminde değerlendirme yaklaşımları nasıldır?” olarak belirlenmiştir.

Alt Problemler

Araştırmada “Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında çalgı eğitiminde değerlendirme yaklaşımları nasıldır?” problem cümlesine yönelik 4 alt problem oluşturulmuştur. Oluşturulan alt problemler; Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalında görev yapan öğretim üyelerinin;

1. Görev yaptıkları kurumlardaki öğrenci profili;
2. Görev yaptıkları kurumdaki öğrencileri çalgı çalma düzeyleri;
3. Uyguladıkları bir çalgı öğretim programının olup olmadığı;
4. Değerlendirmeye ilişkin uygulamaları nelerdir/nasıldır?

Yöntem

Ülkemizde bulunan farklı üniversitelerin Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında görev yapan öğretim elemanlarının çalgı eğitiminde değerlendirmeye ilişkin görüş ve önerilerine başvurulmuştur.

Araştırmanın Modeli

Araştırma durum saptamaya yönelik betimsel bir çalışmadır. Araştırmacı tarafından kişisel bilgiler ve açık uçlu sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Veriler yüz yüze veya telefon görüşmesi ile ses kaydı alınarak toplanmıştır. Yapılan görüşmeler yazıya aktarılmış görüşmecilere sunulup onayları alınmıştır. Verilen cevaplar sınıflanıp “Alt Problemlere” yönelik bulgu olarak çalışmada sunulmuştur. Son olarak öğretim elemanı görüşleri nitel veri analizi ile tema kod yöntemiyle analiz edilmiş, “4 tema” altında tablolatırılmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini ülkemizde mesleki müzik eğitimi veren tüm kurumlarında görev yapan öğretim üyeleri; örneklemini ise ülkemizin 8 farklı üniversitenin mesleki müzik eğitimi veren kurumlarında görev yapan 10 öğretim üyesi oluşturmaktadır.

Örnekleme Grubu**Tablo.1**

Öğretim Üyesi	Kurum	Hizmet Yılı
1	Gazi Üniversitesi	50
2	Uludağ Üniversitesi	34
3	Gazi Üniversitesi	30
4	Harran Üniversitesi	24
5	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	22
6	Adnan Menderes Üniversitesi	21
7	Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	21
8	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	18
9	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	18
10	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	12

Veri Toplama Araçları

Görüşmeci tarafından, sözlü iletişim yoluyla, ilgili kişiden verilerin toplanmasına görüşme denir (Büyüközürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, Demirel, 2021, s. 158; Christensen vd., 2020, s. 58; Karasar, 2014, s. 165).

Verilerinin elde edilmesinde görüşme yöntemi kullanılmıştır. Uzmanlarla yapılan görüşmelerin ses kayıtları alınmıştır.

Bulgular ve Yorumlar**Tablo 2**

Tema	Kod	Uzman	Toplam uzman görüşü	
			n	%
Çalışılan kurumlardaki öğrenci profili	GSL	U1,U2,U3,U4,U7,U8,U9,U10	8	80
	Anadolu	U1,U2,U3,U4,U5,U7,U8,U9,U10	9	90
	Konservatuar	U3,U4,U7,U10	4	40
	Diğer	U6,U9	2	20

Tablo 2' ye göre; öğretim elemanlarına yöneltilen “görev yaptığınız kuruma hangi lise türlerinden öğrenciler kayıt olmaktadır?” sorusuna, öğretim elemanlarının %90'ı Anadolu liselerinden, %80'i güzel sanatlar liselerinden, %40'ı konservatuarlardan ve %20'si diğer liselerden mezun olduklarını ifade etmişlerdir. Ulaşılan verilere göre Anadolu liseleri ve Güzel Sanatlar Liselerinden

kayıt olan öğrencilerin çoğunlukta olduğu ve öğrencilerin çoğunluğunun lisans öncesinde çalgısına başlamış olduğu görülmektedir.

Tablo 3

Tema	Kod	Uzman	Toplam uzman görüş sayısı	
			n	%
Uzmanların öğrencilerinin çalgı çalma düzeyleri arasında farklılıklar	Var	U2,U3,U4,U6,U8,U9,U10	7	70
	Yok	U1,U5,U7	3	30

Tablo 3'e göre; "Görev yaptığınız kuruma kayıt olan öğrencilerin çalgı çalma düzeyleri arasında farklılık var mıdır?" sorusuna öğretim elemanlarının %70'i öğrencilerin düzeylerinin farklı olduğunu, %30'u ise çalgıya aynı anda başladıkları için düzey farklılıklarının olmadığını ifade etmektedir. Uzmanların yanıtlarına göre öğrencilerinin düzeyleri büyük ölçüde farklılık söz konusudur. Aşağıda kısaca uzmanların yanıtlarına yer verilmiştir.

- U1. "Düzy farklılıkları genelde yok, çoğunluk çalgıya kurumumuzda başlıyor"
- U2. "Evet tabii ki var. Kimi öğrenci hazır bulunuşluğu yüksek, daha önceden çalmış belli bir birikim kazanarak geliyor. Kimileri sıfırdan başlıyor"
- U3. "Evet, Muhakkak ki var, her zaman vardı. Sıfırdan başlayan öğrencilerde de aynı dersi yapmamıza rağmen farklılıklar oluyor."
- U4. "Evet var mesela bu yıl başlayan 10 öğrencinin 4 ü yeni başlayan 1i az eğitim almış diğeri iyi düzeyde gibi..."
- U5. "Öğrencilerin çoğu sıfırdan geliyor. Herhangi bir düzey farklılığı yok."
- U6. "Evet düzey farklılığı tabii ki oluyor."
- U7. "Hiç çalarak gelen yok."
- U8. "Düzy farklılıkları bulunmakta. Güzel sanatlar lisesi dışından gelen öğrencilerle genel olarak çalgıya sıfırdan başlanmakta."
- U9. "Tabii ki oluyor. Hem mezun oldukları lise türüne göre değişiyor. Bazen aynı liseden olsa bile düzey farklı oluyor."
- U10. "Hem menşeler nedeniyle hem de tabii ki yetenekleri sebebiyle farklılık tabii ki oluyor."

Tablo 4

Tema	Kod	Uzman	Toplam uzman görüş sayısı	
			n	%
Kurumda yürütülen bir öğretim programının varlığına ilişkin uzman görüşleri	Var	U1,U2,U3,U4,U6, U7,U8,U9,U10	9	90
	Yok	U5	1	10

Tablo 4'e göre; uzmanlara yöneltilen “Yürüttüğünüz “Bireysel Çalgı” dersine ait bir program var mıdır?” sorusuna, %90'ı “*evet*” cevabını vermiş, ek olarak programın çerçeve bir program olduğunu, programın ana hatlarıyla belirlendiğini ve derinlikli bir program olmadığını belirtmişlerdir. %10'u program olmadığını ifade etmiştir. Uzmanların verdikleri cevaplar sonucunda çoğunlukla kurumlarında var olan bir öğretim programı bulunduğu görülmektedir. Aşağıda uzmanların yanıtları belirtilmiştir.

U1. “Evet, program var.”

U2. “Bir müfredat, bir program genel olarak var aslında.”

U3. “Bir müfredat var.”

U4. “Evet yazılmış bir öğretim programı var ama genel çerçevesi olan bir program, başucu kitabı değil maalesef»

U5. “Ders kapsamında bir müfredat yok.”

U6. “Evet. Çerçeve bir öğretim programı var”

U7. “Okulda bireysel çalgı dersine ait bir müfredat var ama çerçeve program»

U8. “Evet çalgı dersimize ait müfredatımız var.”

U9. “2018 yılında YÖK'ün yaptığı çerçeve bir program var.”

U10. “Geleneksel olarak var. Sadece çerçeve olarak mevcut.”

Tablo 5

Tema	Uzman	Kod	Toplam uzman görüş sayısı	
			n	%
Uzmanların Değerlendirmeye İlişkin Uygulamaları	U1,U5,U6	Uzman tarafından geliştirilen bir değerlendirme anahtarı aracılığı ile	3	30
	U2	Bireysel çalgı komisyonu ile ortak değerlendirme	1	10
	U3,U4,U7,U8,U9,U10	Öğrencinin kendi çalışma hızı ve başarı eğrisine göre bir notlandırma	6	60

6 uzman aynı sınıfta olup farklı düzeylerdeki öğrencileri değerlendirirken bireysel gelişimlerini dikkate alıp değerlendirme yaptığını, 3 uzman adil olabilmek adına kendilerinin bir ölçek geliştirip öğrencileri değerlendirdiğini ifade etmiştir. 1 uzman da görev yaptığı kurum içinde bir çalgı komisyonu oluşturulduğunu ve komisyon olarak öğrencinin düzeyine göre değerlendirme yapıldığını ifade etmiştir. Uzmanların çoğunluğunun öğrencileri kendi içindeki gelişimlerine göre bireysel olarak değerlendirdikleri görülmektedir. Aşağıda uzmanların iletmiş olduğu cevaplar kısaca belirtilmiştir.

U1. “Kendi geliştirdiğim bir değerlendirme anahtarını kullanıyorum. O anahtardaki ölçütlerden bir tanesi dönem içinde tuttuğum derse hazır gelme durumuna ilişkin aldığım notlara göre bir. Puan veriyorum. Bu şekilde genel başarı durumunu belirliyorum.”

U2. “Bireysel çalgı komisyonu ile değerlendiriyoruz. Dönem içindeki gelişimini çaldığı eserleri de düşünerek bir yol izliyoruz.”

U3. “Her öğrencinin kendi çalışma hızı ve başarı eğrisine göre bir notlandırma yapıyorum.”

U4. “Bizim verdiğimiz not öğrenci bazında düşünüp verdiğimiz not ancak sonuç olarak sınıf notu olarak geçiyor, düzeyi ifade etmiyor. Bu konuda düzeylerinin belirlendiği bir sistem oluşturulmasını öneriyorum.”

U5. “Notlandırma için belli bir ölçeğim var. O ölçekteki baremlere sadık kalmaya çalışıyorum.”

U6. “Sınıfa göre notlandırmayı çok adil bulmuyorum aslına bakarsanız ama benim geliştirdiğim bir dereceli puanlama anahtarım da var, bazen onu kullanıyorum.”

- U7. “Öğrenciyi bireysel değerlendiriyorum»
- U8. “Sınıf seviyesine göre hedef ve kazanımları ile beraber öğrencinin beceri düzeyini göz önünde bulundurarak değerlendirme yapıyorum.”
- U9. “Düzy farklılıklarını gözetiyoruz ve bunları ne düzeyde kotarabildiği ile ilgili bir notlandırma yapıyoruz.”
- U10. “Her öğrenciyi kendi gösterdiği gelişim eğrisine göre puanlıyoruz. Sınıf düzeyine göre olmayan bireysel değerlendirmenin yapılabileceği sistem getirilebilir.”

Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarındaki öğrenci profilinin şehirlere-kurumlara göre farklılık gösterdiği yukarıdaki ifadelerden anlaşılmaktadır. Bu farklılık kurumların giriş yetenek sınav yönergelerinden (dikte, deşifre, çalma, söyleme puanları ve yüzdeleri) kaynaklandığı gibi, kurumun bulunduğu bölge şehirlere göre değişmektedir.

SONUÇ

Çalışmanın sonucunda öğretim elemanlarının, “mezun olunan liseyle ilişkili hazır bulunuşluk ve düzey farklılıkları”, “bireysel farklılıklarla ilişkili uzun vadede ortaya çıkan düzey farklılıkları”, “gerçekçi olmayan öğretim programı”, “seviyeye değil sınıfa ilişkin değerlendirme” konularına ilişkin görüş bildirmişlerdir.

Türkiye’nin 5 bölgesinde görev yapan, Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında %90’ının 18 yıl ve üstü öğretmenlik deneyimine sahip uzmanlarla yapılan görüşmeler sonucunda görev yaptıkları kurumlardaki öğrencilerin çalgı çalma düzeylerinin farklılık gösterdiği, aynı sınıftaki öğrenciler arasında bile düzey farklılıkları olduğu ve uzmanların, öğrencilerin bireysel farklılıklarını gözeterek değerlendirme yaptıkları sonuçlarına varılmıştır. Bu sonuçlar araştırmayı olumlu yönlendirmiş, basamaklı viyolonsel öğretim programı yapılandırılması için zemin hazırlamıştır.

KAYNAKÇA

Özkan,E-Orhan Ş., (2017) Sebastian Lee Op.113 etüt kitabı 1.etüdün teknik ve biçimsel analizi. <http://dx.doi.org/10.12739/NWSA.2017.12.2.D0191>

Özmenteş, S., (2008). Çalgı Eğitiminde Öndüzenlemeli Öğrenme Taktikleri. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi.

Saraç Gürsan, (1992), Türkiye’de Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümlerinde Viyolonsel Öğretiminde Kullanılan Yöntem ve Tekniklerin Öğrenciye Yansıması, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara

Turgut, M. F., & Baykul, Y. (2010). Eğitimde ölçme ve değerlendirme (Vol. 2). Pegem Akademi.

Uçan, A. (2005). Müzik eğitimi. Ankara: Önder

Uçan, A., (2005). Müzik Eğitimi, Temel Kavramlar–İlkeler–Yaklaşımlar ve Türkiye’deki Durum 3. basım. Ankara: Evensen Yayınevi.